

*Plan je ogledalo budućnosti,  
ako ga praviš, svoj razvoj vidiš!*

## PREDGOVOR

Planiranje je procesna funkcija materijalno organizacionog sistema, veoma značajna u sistemu radnog angažovanja i djelovanja. Poslovi planiranja su specifični poslovi sa svojim zadacima i determinantama koje respektuju teoriju i praksu planiranja.

O planiranju rada i razvoja je pisano veoma mnogo, na istoku i na zapadu. Međutim, malo ima radova u kojim je planiranje ciljeva privređivanja cjelovito i konzistentno obrađeno tako da se sinhronizuje teoretsko viđenje planiranja sa praktičnim zahtjevima planiranja.

Povezanost teorije i prakse je u predmetu ekonomskog planiranja koje daje odgovor na bitna pitanja planiranja profitnog privređivanja. Materijalno organizacioni sistemi razvijaju svoje metodologije planiranja i pravila kako planirati uspjeh, a taj uspjeh može biti različit. Za nekog je uspjeh maksimalno korištenje kapaciteta, a za nekog poslovanje sa profitom ili bez gubitka.

Planiranje je ta funkcija, odnosno skup poslova u postavljanju plana uspjeha. Da bi preživjeli materijalno organizacioni sistemi privređivanja moraju stvarati, moraju imati planove da usmjeravaju rad i poslovanje i da ukažu šta se objektivno može uraditi u određenim okolnostima i nekom vremenu. Planiranje koje se svodi na neki opšti uspjeh i usmjerava rad i poslovanje prema takvom uspjehu je poraženo.

U ovoj knjizi sam pokušao odgovoriti na pitanje šta je ekonomsko planiranje, odnosno po čemu se ekonomsko planiranje razlikuje od planiranja rada i poslovanja. Mnogi smatraju da je planiranje rada i poslovanja trasirani put uspjeha, odnosno relativne superiornosti u odnosu na neuspjeh, ili put poboljšanja dinamike rada u odnosu na neko apsolutno stanje. To je tačno, ali suviše uopšteno da bi materijalno organizacioni sistem koristio performanse maksimalnog profita.

Ekonomsko planiranje trasira put ka maksimalnom profitu primarnom cilju materijalno organizacionog sistema. Kao takvo, ono pozicionira maksimalan profit, a potom delegira planske zadatke na neposredne izvršiće tih zadataka. Po tome je ekonomsko planiranje specifično, ono razvija radnju pozicioniranja primarnog cilja privređivanja koja predstavlja okosnicu kvaliteta planiranja.

Knjiga EKONOMSKO PLANIRANJE je namjenjena studentima poslovnog obrazovanja da razvije njihove sposobnosti, intelektualne i izražajne, a posebno ove druge. Izražajne sposobnosti, u poslovnom svijetu, su sposobnosti uočavanja efektivnosti za praktično djelovanje i koristan rad.

Na kraju, sve one koji se sa knjigom budu služili molim da mi ukažu na njene nedostatke, kako bih mogao da poboljšam kvalitet novog izdanja. Isto, tako koristim priliku da se zahvalim prof. dr Božidaru Stavriću i prof. dr Draganu Subotiću na savjetima koje sam koristio pri izradi ove knjige.

Banja Luka, 2000.

*AUTOR*